

REVISTA MUSICAL CATALANA web

30 Setembre, 2019
per Lluís Trullén

<http://www.revistamusical.cat/critica/orfeo-catala-gran-protagonista-del-concert-inaugural-de-la-temporada-de-lobc/>

CONCERTS

L'Orfeó Català, protagonista del concert inaugural de l'OBC

TEMPORADA OBC. Ilona Krzywicka, soprano. Dietrich Henschel, baríton. Orfeó Català. Dir.: Kazushi Ono. Programa: *Human brother*, per a soprano i orquestra, de Ferran Cruixent; *Un rèquiem alemany* de Johannes Brahms. **L'AUDITORI. 27, 28 i 29 DE SETEMBRE DE 2019.**

Han passat cent cinquanta anys des que la sala de la Gewandhaus de Leipzig acollí en la seva forma definitiva l'estrena d'*Un rèquiem alemany* de Brahms.

Aquesta obra emblemàtica va ser l'escollida per al concert inaugural de la temporada 2019-20 de l'OBC, on també figurava l'estrena absoluta de *Human brother*, del compositor Ferran Cruixent. El *Rèquiem* de Brahms transmet la vessant més humana de la mort, resulta captivador pel seu missatge compassiu i esperançador i assoleix un aprofundiment musical del qual emergeix la simbiosi més perfecta entre les vessants corals i orquestrals de l'autor. Dins la memòria col·lectiva dels melòmans, les referències musicals d'*Un rèquiem alemany* ens portaran a noms com els de Giulini, Karajan, Rattle, Gardiner... i en totes i seguint el postulat brahmsià, es transmet la compassió, la misericòrdia i l'esperança per als vius, veritables destinataris d'aquesta

partitura. I és aquest aspecte expressiu, d'aprofundiment en el missatge, el que més vam trobar a faltar en la lectura de Kazushi Ono, amb instants d'indubtable bellesa interpretativa, però en conjunt li mancava una recerca més exhaustiva de l'emotivitat a fi d'aconseguir una plena conjunció entre la música servida per l'orquestra i les paraules cantades pel cor. La relació entre ambdós era a moments desigual quant a equilibri de sonoritats i les més de noranta veus del cor de l'Orfeó Català sempre copaven tot el protagonisme i relegaven l'OBC a un paper de suport orquestral. Magnífic el treball de l'Orfeó Català: compacte en totes les seves seccions, cohesionat, amb pulcra afinació i una majestuositat i entrega que denotava l'alt grau de preparació aconseguit per a aquest concert inaugural. Res a dir a nivell tècnic, amb una resolució impecable de les fugues que clouen el segon i penúltim apartats; impecable en la gradació de sonoritats en l'emotiu final i pouant en una refinada sensibilitat en el passatge "Ihr habt nun Traurigkeit", en què la soprano Ilona Krzywicka va desplegar un cant ple d'elegància i sensibilitat. Una lectura a moments austera, controlada més en allò tècnic que en els aspectes emocionals, amb l'experimentat baríton Dietrich Henschel, que va cantar amb correcció.

Com a preàmbul al *Rèquiem*, una estrena que mereixia tot l'interès pel seu procés compositiu, malgrat no tenir cap vincle discursiu programàtic amb el *Rèquiem*. Ferran Cruixent, tal com s'escriu al programa de mà del concert, "*explora la relació entre els humans i la recerca artificial*" a *Human brother*, en què empra recursos creatius innovadors. El missatge de l'obra és, doncs, una "*reflexió de l'humanisme que hem perdut, i qüestionar si la intel·ligència artificial és només intel·ligència o només artifici*". Les melodies es generen artificialment mitjançant algorismes en un tasca en la qual ha cooperat el Barcelona Supercomputing Center i el supercomputador Marenostrum 4. Amb una esplèndida Ilona Krzywicka –exigida amb aguts en *fortissimi* i combinacions intervàliques d'afinació complexa–, l'obra, extensa, desperta interès per l'original tractament de les sonoritats orquestrals sobre les paraules del text *Prayer for the human brother*, escrit pel propi compositor. De Cruixent cal lloar el seu inconformisme vers quelcom tradicional, en cercar recursos compositius que defugen els efectes emprats habitualment i creant uns efectes que denoten el seu compromís amb l'avantguardisme. Fidel al seu compromís innovador, en *Human brother* busca noves pautes de creació tal com va fer amb l'obra simfònica *Cyborg* que, estrenada l'any 2010 a Weimar, utilitzava la tècnica innovadora del *cibercant*, una fusió entre tecnologia i instruments propis de l'orquestra. És un compositor de qui lloem el risc que assumeix, com ja van fer al seu moment Boulez, Stockhausen o Nono (i, en general, els compositors vinculats l'escola de Darmstadt), per fer de les noves creacions quelcom del tot personal i diferent. *Human brother* és una obra extensa en la qual cal lloar, a nivell interpretatiu, el rol de l'OBC i dels colors i matisos que Kazushi Ono va saber extreure'n amb notòria qualitat per pouar en la seva originalitat creativa.